

Nhân Quyền tại British Columbia: Những điều quý vị cần biết

Tờ dữ kiện này được soạn ra để giúp quý vị hiểu về nhân quyền tại BC. Nếu quý vị có bất cứ thắc mắc gì về trường hợp của mình, xin liên lạc với **Phòng Nhân Quyền BC (BC Human Rights Clinic)**. Chi tiết liên lạc có ghi ở cuối tờ dữ kiện này.

British Columbia có một đạo luật để bảo vệ và phát huy nhân quyền. Đạo luật này có tên là *Bộ Luật Nhân Quyền BC* hay *Bộ Luật*. Tại BC, *Bộ Luật* này giúp bảo vệ quý vị đối với nạn kỳ thị và sách nhiễu. Luật này cho phép quý vị nộp đơn khiếu nại với **Tòa Phân Xử Nhân Quyền BC** nếu quý vị tin rằng mình đã bị kỳ thị.

Bộ Luật này cũng bảo vệ quý vị để không bị **trả đũa** nếu quý vị khiếu nại, hoặc đang nghĩ đến việc khiếu nại hoặc có can dự theo cách nào đó. **Trả đũa** là khi có người tìm cách hăm hại quý vị hoặc phản ứng nhắm vào quý vị.

* Tôi được bảo vệ như thế nào?

Tại BC, quý vị được bảo vệ theo Bộ Luật Nhân Quyền nếu lý do là vì một đặc tính cá nhân nêu trong *Bộ Luật* này. Các đặc tính được bảo vệ được liệt kê dưới đây.

Tại BC nếu kỳ thị hoặc sách nhiễu một người vì các đặc tính sau đây của họ là phạm luật:

- chủng tộc, màu da, gốc tổ tiên, quê quán
- tôn giáo
- tình trạng hôn nhân
- tình trạng gia đình (không áp dụng khi mua bất động sản)
- khuyết tật thể xác hoặc tâm thần
- phái tính (gồm cả nam, nữ, ái nam ái nữ hoặc người cảm thấy ngược phái. Số này gồm cả thai nghén, cho con bú sữa mẹ, và sách nhiễu tình dục)
- khuynh hướng tình dục (gồm khác phái, đồng tính luyến ái nam, nữ hoặc lưỡng tính)
- tuổi (19 tuổi trở lên, không áp dụng khi mua bất động sản)
- bị kết hình tội (chỉ áp dụng cho việc làm)
- chính kiến (chỉ áp dụng cho việc làm)
- nguồn lợi tức hợp pháp (chỉ áp dụng khi thuê nhà)

* Bộ Luật này áp dụng vào đâu?

Bộ Luật này áp dụng cho tất cả các thương nghiệp, cơ quan, và dịch vụ tại BC, trừ những tổ chức chịu quy chế kiểm soát của chính quyền liên bang. Luật này bảo vệ người dân đối với nạn kỳ thị trong những tình huống như nơi làm việc, trong cửa tiệm hoặc nhà hàng ăn, hoặc giữa chủ nhà và người thuê nhà.

Luật này bảo vệ người dân đối với nạn kỳ thị trong các ấn phẩm. Luật này cũng bảo vệ người dân trong các lãnh vực như việc làm, thuê nhà, và mua nhà.

* Kỳ thị là gì?

Tại British Columbia, nếu quý vị bị đối xử tệ mạt hoặc bị từ chối một quyền lợi vì một đặc tính cá nhân là kỳ thị.

Các thí dụ về kỳ thị

- Sa thải một phụ nữ vì bà ta có thai
- Từ chối cho hai người đàn ông thuê một căn apartment vì họ đồng tính luyến ái
- Từ chối tuyển dụng một người vì họ bị khuyết tật thể xác hoặc tâm thần
- Trả lương cho một nữ nhân viên ít hơn nam nhân viên làm cùng một công việc
- Buộc một nhân viên về hưu vì tuổi của người đó

* Sách nhiễu là gì?

Sách nhiễu là một dạng kỳ thị. Sách nhiễu có thể là lời nói hoặc hành động xúc phạm hoặc sỉ nhục quý vị. Sách nhiễu là khi có người liên tục nói hoặc làm những điều sỉ nhục và xúc phạm quý vị. Bộ Luật này bảo vệ quý vị khi xảy ra sách nhiễu vì một đặc tính được bảo vệ liệt kê trong đoạn "Tôi được bảo vệ như thế nào". Có nhiều loại sách nhiễu.

Các thí dụ về sách nhiễu

- Các đề nghị hoặc yêu cầu về tình dục mà nạn nhân không muốn
- Sờ mó hoặc đụng chạm thân thể mà nạn nhân không muốn
- Nhìn chằm chằm hoặc đưa ra nhận xét về cơ thể một người mà người đó không muốn
- Truyện cười dựa trên phái tính, khuynh hướng tình dục, hoặc rập khuôn chủng tộc
- Nhận xét chọc ghẹo hoặc sỉ nhục người khác vì phái tính, thai nghén, chủng tộc hoặc khuyết tật thể xác hoặc tâm thần của họ

* Nhiệm Vụ Trợ Giúp để Đáp Ứng là gì?

Sở làm, chủ nhà, và những người cung cấp dịch vụ cho công chúng phải nỗ lực trợ giúp để đáp ứng các đặc tính cá nhân được bảo vệ theo *Bộ Luật* này. Trường hợp này được gọi là **nhiệm vụ trợ giúp để đáp ứng**. Loại trợ giúp này sẽ tùy theo tình huống cụ thể.

Thí dụ, sở làm có thể phải:

- huấn luyện thêm cho một người nào đó
- điều chỉnh lịch trình làm việc
- cải biến hoặc mua thiết bị
- thay đổi nhiệm vụ của một nhân viên

Nhiệm vụ trợ giúp để đáp ứng cũng có nghĩa là có nhiệm vụ

vụ pháp định phải điều chỉnh một chính sách, cách làm việc hoặc dịch vụ. Thí dụ, nhu cầu của một người lớn tuổi hơn có thể đòi hỏi phải có các thay đổi về cách làm việc thường lệ vì tuổi của người đó. Không áp dụng những bước hợp lý có thể là kỳ thị trừ phi điều chỉnh để đáp ứng các nhu cầu này sẽ gây ra **chật vật quá mức**.

Nhiệm vụ trợ giúp để đáp ứng là trách nhiệm của sở làm, chủ nhà, hoặc người phục vụ công chúng.

* Có ý có quan trọng hay không?

Kỳ thị không bắt buộc phải là **cố ý** mới phạm luật. Điều này có nghĩa là ngay cả khi người có trách nhiệm về hành động hoặc nhận xét đó không có ác ý thì theo luật cũng vẫn là kỳ thị.

* Làm thế nào để tôi biết tôi có một trường hợp khiếu nại về Nhân Quyền?

Muốn khiếu nại theo *Bộ Luật Nhân Quyền BC*, quý vị phải thuộc **tất cả các trường hợp sau đây**:

- ✓ Quý vị đã bị đối xử tệ mạt hoặc bị từ chối một quyền lợi.
- ✓ Có mối tương quan giữa cách quý vị bị đối xử (tệ mạt hoặc bị từ chối một quyền lợi) và một đặc tính cá nhân được bảo vệ theo Bộ Luật này – chẳng hạn như chủng tộc, màu da, niềm tin tôn giáo, phái tính, khuyết tật thể xác hoặc tâm thần, hoặc khuynh hướng tình dục của quý vị.
- ✓ Vụ đối xử đó đã xảy ra trong một tình huống như tại nơi làm việc, trong một cửa tiệm hoặc nhà hàng ăn, hoặc giữa chủ nhà và người thuê nhà.

Quý vị phải nộp đơn khiếu nại trong vòng sáu tháng sau khi xảy ra sự việc. (Ghi chú: Có một số trường hợp ngoại lệ đối với thời hạn này.) Nộp đơn khiếu nại sẽ bắt đầu một tiến trình pháp lý tương tự như thủ tục một phiên tòa. Người nộp đơn khiếu nại được gọi là **nguyên đơn**.

* Đối phó với nạn kỳ thị và sách nhiễu

Có một số biện pháp quý vị có thể áp dụng nếu quý vị bị kỳ thị hoặc sách nhiễu.

- Nếu có thể làm được an toàn, hãy nói với người đó là hành động hoặc nhận xét của họ không thể chấp nhận được và yêu cầu họ chấm dứt.
- Ghi lại chính xác nội vụ xảy ra như thế nào và khi nào, và những gì đã nói ra.
- Nếu trường hợp kỳ thị hoặc sách nhiễu xảy ra tại nơi làm việc, trong tòa nhà chung cư của quý vị, hoặc trong một cửa tiệm hoặc nhà hàng ăn, hãy nhờ sở làm hoặc chủ nhà hoặc nhân viên quản lý can thiệp.
- Dùng các thủ tục nội bộ để nộp đơn khiếu nại tại nơi làm việc hoặc trường học. Thí dụ, nếu trường hợp kỳ thị hoặc sách nhiễu xảy ra tại nơi làm việc và quý vị là thành viên của một công đoàn, hãy nhờ đại diện công đoàn của quý vị trợ giúp.

* Tôi có thể nhờ giúp ở đâu?

Nguyên đơn ở bất cứ nơi nào trong tỉnh bang này có thể hỏi tin tức qua **Phòng Nhân Quyền BC**. Nhân viên tại Phòng này có thể giúp quý vị hiểu *Bộ Luật Nhân Quyền* hoặc giải quyết trường hợp khiếu nại về nhân quyền tỉnh bang. Quý vị có thể hội đủ điều kiện cho những loại dịch vụ khác. Hãy nói chuyện với nhân viên tại Phòng này để xem quý vị có hội đủ điều kiện hay không.

BC Human Rights Clinic (Phòng Nhân Quyền BC)

300-1140 West Pender Street, Vancouver, B.C. V6E 4G1
ĐT.: 604 622-1100 Số Miễn Phí: 1 855 685-6222
Fax: 604 685-7611
Trên mạng: www.BCHRC.net

Nếu có người khác nộp đơn khiếu nại quý vị, thì quý vị là **bị đơn**. **Bị đơn** ở bất cứ nơi nào trong tỉnh bang này và **nguyên đơn** trong khu vực Victoria có thể hỏi tin tức bằng cách liên lạc với:

University of Victoria

Law Centre Clinical Law Program
Suite 225 – 850 Burdett Avenue, Victoria, B.C. V8W 1B4
ĐT.: 250 385-1221 Số Miễn Phí: 1 866 385-1221
E-mail: reception@thelawcentre.ca

Quý vị có thể được giới thiệu sang **Tòa Phân Xử Nhân Quyền BC** để nộp đơn khiếu nại.

BC Human Rights Tribunal

Suite 1170 – 605 Robson Street,
Vancouver, B.C. V6B 5J3
ĐT.: 604 775-2000 Số Miễn Phí: 1 888 440-8844
TTY (cho người lạng tai): 604 775-2021
Trên mạng: www.bchrt.gov.bc.ca

Tờ dữ kiện này chỉ để thông tin tổng quát. Tờ này không có ý định cung cấp hoặc thay thế dịch vụ cố vấn pháp lý.